

Uzasadnienie

Spis treści

1. WPROWADZENIE	3
2. PRZYCZYNY PRZEDSTAWIENIA AUTOPOPRAWKI.....	3
2.1. OPŁATA KONCESYJNA ZA UMTS.....	3
2.2. ZMIANY SYSTEMOWO - LEGISLACYJNE	4
2.3. ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE BUDŻETU NA 2001 R.....	4
2.3.1. Produkt krajowy brutto	5
2.3.2. Ceny	6
2.3.3. Rynek pracy.....	7
2.3.4. Bilans płatniczy	8
2.3.4.1. Kurs walutowy	9
2.3.5. Stopy procentowe	10
3. ZMIANY W DOCHODACH BUDŻETU PAŃSTWA	10
3.1. PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG	11
3.2. PODATEK AKCYZOWY.....	12
3.3. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH	12
3.4. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH.....	13
3.5. CŁO.....	14
3.6. WPŁATY Z ZYSKU NBP	14
3.7. DOCHODY JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH	15
3.8. DOCHODY Z UMTS.....	15
3.9. WPŁATY GMIN	15
3.10. DOCHODY ZAGRANICZNE	16
4. ZMIANY W WYDATKACH BUDŻETU PAŃSTWA.....	18
4.1. ZMNIEJSZENIA WYDATKÓW	18
4.1.1. Dotacja dla Funduszu Emerytalno-Rentowego.....	20
4.1.2. Wydatki na obsługę zadłużenia zagranicznego	21
4.1.3. Wydatki na drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe.....	22
4.1.4. Subwencja rekompensująca	22
4.1.5. Subwencja podstawowa dla gmin	22
4.1.6. Rezerwa celowa na jednorazowe dodatki rodzinne	22
4.1.7. Rezerwa celowa - kredyt na infrastrukturę drogową i portową.....	23
4.1.8. Rezerwa celowa-program działań osłonowych i restrukturyzacyjnych w ochronie zdrowia	23
4.1.9. Rezerwa celowa na budowę, modernizację i utrzymanie drogowych przejść granicznych.....	23
4.1.10. Rezerwa celowa na wdrożenie i funkcjonowanie systemu ubezpieczeń upraw rolnych	23
4.1.11. Rezerwa celowa na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych.....	24
4.1.12. Rezerwa celowa - środki na uzupełnienie finansowania wydatków na techniczną modernizację armii w związku z przekazaniem przez Ministerstwo Obrony Narodowej częstotliwości na potrzeby operatorów UMTS.....	24
4.1.13. Rezerwa na zobowiązania Skarbu Państwa.....	24
4.1.14. Zmniejszenie wydatków w niektórych częściach klasyfikacji budżetowej.....	25
4.2. ZWIĘKSZENIA WYDATKÓW	26
4.2.1. Subwencja wyrównawcza dla powiatów i województw	26
4.2.2. Rezerwa celowa na zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze	26
4.2.3. Rezerwa celowa dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań oświaty i wychowania	27
4.2.4. Zwiększenie wydatków w części 45 Sprawy zagraniczne.....	27
4.2.5. Dotacja do Funduszu Pracy.....	28
4.3. INNE ZMIANY	28
4.3.1. Przesunięcia pomiędzy częściami klasyfikacji budżetowej	28
4.3.2. Rezerwa na wsparcie zadań wynikających z programów wojewódzkich.....	28
4.3.3. Zmiany w planie finansowym Funduszu Pracy.....	29
4.3.4. Zmiany w planie finansowym Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.....	31
5. ŚRODKI BEZZWROTNE POCHODZĄCE Z ZAGRANICY I WYDATKI NIMI FINANSOWANE	33
6. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W PAŃSTWOWYCH JEDNOSTKACH BUDŻETOWYCH.....	34
7. FINANSOWANIE DEFICYTU BUDŻETOWEGO W 2001 R.	35
8. DEFICYT EKONOMICZNY SEKTORA PUBLICZNEGO.....	36
9. ZMIANY W TEKŚCIE PROJEKTU USTAWY BUDŻETOWEJ	40

1. Wprowadzenie

Projekt ustawy budżetowej na rok 2001 przekazany wraz z uzasadnieniem Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej 15 listopada 2000 r. przygotowywany był na podstawie aktualnych danych makroekonomicznych opisujących stan gospodarki Polski i jej głównych partnerów, a także w oparciu o zaproponowane przez rząd nowe rozwiązania gospodarcze i prawne. W związku z wynikami gospodarczymi w III i IV kwartale 2000 r. oraz z innymi zmianami, które nastąpiły od czasu przedłożenia projektu budżetu, rząd przedstawia poprawki do ustawy budżetowej na rok 2001.

Efektem powyższych zmian jest obniżenie planowanych dochodów o 2 586,1 mln zł w odniesieniu do projektu ustawy budżetowej na rok 2001. Ubytek dochodów spowodowany czynnikami makroekonomicznymi oraz systemowo - legislacyjnymi został skompensowany dochodami z koncesji UMTS (Universal Mobile Telecommunications System). Jednocześnie dokonano ograniczeń wydatków budżetu państwa w kwocie 667,4 mln zł, co oznacza, że planowany deficyt budżetu państwa został obniżony o 1 207,5 mln zł w stosunku do planowanego na 2001 r. w projekcie ustawy budżetowej i wynosi 20 539,5 mln zł. W wyniku obniżenia wydatków i deficytu kasowego skala zaostżenia polityki fiskalnej mierzonej spadkiem deficytu ekonomicznego w 2001 r. została utrzymana na poziomie 0,9% PKB, z 2,7% w 2000 r. do 1,8% w roku bieżącym.

2. Przyczyny przedstawienia autopoprawki

2.1. Opłata koncesyjna za UMTS

W związku z unieważnieniem przez Ministra Łączności przetargu na sieci komórkowe trzeciej generacji UMTS i wydaniem trzech koncesji na UMTS w grudniu 2000 r. dochody budżetu państwa w 2001 r. zostały zwiększone o kwotę 3 126,2 mln zł, co stanowi szacunkową równowartość 750 mln euro.

2.2. Zmiany systemowo - legislacyjne

W okresie od przedstawienia Sejmowi projektu ustawy budżetowej do końca 2000 r. zostały wprowadzone, w kształcie odmiennym od założonego w projekcie budżetu, zmiany systemowo-legislacyjne. Miały one wpływ zarówno na stronę dochodową, jak i wydatkową budżetu państwa. Dotyczyły w szczególności:

- a) ustawy z dnia 17 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowym – autopoprawka uwzględnia nie wprowadzenie zmian dotyczących budownictwa (materiały budowlane, mieszkania spółdzielcze, obiekty),
- b) projektu tzw. ustawy ołobudżetowej, a w szczególności ustaw: Karta Nauczyciela, ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawy o oznaczaniu wyrobów znakami skarbowymi akcyzy, ustawy o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych, ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, oraz ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej - odrzucono propozycje nowelizacji dotyczące zasiłków rodzinnych i wychowawczych, zmieniono niektóre rozwiązania w zakresie zasiłków przedemerytalnych oraz zwiększono dochody Funduszu Pracy ze składek płaconych przez zakłady pracy chronionej,
- c) uwzględniono zawieszenie przez Ministra Finansów spłaty pożyczek dla Kas Chorych w 2001 r. i 2002 r.

2.3. Założenia makroekonomiczne budżetu na 2001 r.*

Wyniki gospodarcze w końcu 2000 r. i na początku br. - w szczególności dynamika wzrostu gospodarczego w III kwartale 2000 r., spowodowały konieczność zmiany założeń makroekonomicznych, przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na 2001 r. Przewidywane wcześniej tendencje w gospodarce (spowolnienie tempa inflacji, utrwalenie się wysokiej dynamiki eksportu i w konsekwencji wyraźny spadek deficytu w obrotach bieżących w relacji do PKB) zaskoczyły swą skalą. Korzystne efekty polityki ograniczania

* Łączne zestawienie wskaźników makroekonomicznych przedstawiono w załączniku 1.

popytu wewnętrznego głównie z powodu restrykcyjnej polityki pieniężnej przyczyniły się do spowolnienia dynamiki produkcji i wzrostu stopy bezrobocia.

2.3.1. Produkt krajowy brutto

Uwzględniając niskie tempo wzrostu gospodarczego odnotowane w III kwartale 2000 r., jak też oczekiwane zmniejszenie tempa wzrostu produkcji przemysłowej w IV kwartale 2000 r. (o czym świadczą słabe wyniki w październiku i listopadzie 2000 r. wobec tempa wzrostu zanotowanego w III kwartale 2000 r. - 6,7%) należy oczekiwać niższego tempa wzrostu PKB w roku 2000 i 2001.

Istotnym czynnikiem wpływającym na spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego w 2000 r. była restrykcyjna polityka pieniężna oraz niezwykle wysoki wzrost i poziom cen ropy naftowej, co zwiększało koszty produkcji, stymulowało wzrost cen konsumpcyjnych, redukując popyt krajowy.

W 2000 r. odnotowano wyraźne spowolnienie trendu wzrostowego. W I kwartale tempo wzrostu PKB wyniosło 6,0%, w II kwartale 5,2%, zaś w III kwartale odnotowano obniżenie się tempa wzrostu PKB do 3,3%, co jest znacznie niższym wskaźnikiem niż wszystkie wcześniejsze prognozy, zarówno rynkowe jak i Ministerstwa Finansów. Tempo wzrostu popytu krajowego uległo wyraźnemu obniżeniu, spożycie ogółem wzrosło w relacji do analogicznego kwartału roku poprzedniego tylko o 0,9%, zaś nakłady na środki trwałe brutto o 2,4%.

Szacuje się, że realny wzrost produktu krajowego brutto w 2000 r. wyniósł 4,2%, co oznacza, że wartość PKB w cenach bieżących wyniosła 699,7 mld zł. Na takie tempo wzrostu gospodarczego w 2000 r.łożyło się między innymi zwiększenie dynamiki wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu do ok. 7,5% (wobec 4,3% w 1999 r.) oraz spadek aktywności w produkcji budowlano-montażowej o ok. 0,4% (wobec wzrostu o 2,6% w 1999 r.).

W 2001 r. prognozuje się wzrost produkcji przemysłowej o ok. 7,7%, a produkcji budowlano-montażowej o ok. 2,8%. Przyczyni się to do osiągnięcia tempa wzrostu PKB w 2001 r. na poziomie 4,5%. Wartość PKB w cenach bieżących szacowana jest w 2001 r. w wysokości 781,7 mld zł.

Szacuje się, że tempo spożycia indywidualnego w 2001 r. wyniesie 3,9% (w 2000 r. 2,0%).

Biorąc pod uwagę wysokość wydatków publicznych, ich strukturę określoną w Ustawie budżetowej na rok 2000 oraz ich realizację, przewiduje się, że wzrost spożycia zbiorowego w 2000 r. wyniósł 1,4%, zaś w roku 2001 oczekuje się niewielkiego przyspieszenia jego tempa wzrostu do 1,7%.

Wzrost nakładów na środki trwałe w 2001 r. prognozuje się na 5,8% (w 2000 r. na 2,5%). Niskie tempo nakładów na środki trwałe w 2000 r. wynika z restrykcyjnej polityki pieniężnej, która przyczynia się do wysokich kosztów obsługi zadłużenia oraz ogranicza możliwości zaciągania nowych kredytów w bankach krajowych.

Na dobre wyniki polskiego eksportu w ostatnich miesiącach 2000 r. pozytywnie wpłynęła dobra koniunktura gospodarcza w Unii Europejskiej (tempo wzrostu może wynieść ok. 3,4% w 2000 r, wobec 2,4% w 1999 r.) oraz w Rosji (tempo wzrostu PKB w Rosji szacuje się w 2000 r. na 6–7 %, podczas gdy w 1999 r. wyniosło 3,2%). Eksport okazał się lokomotywą polskiego wzrostu gospodarczego. Powyższe tendencje wskazują, że tempo wzrostu eksportu w ujęciu rachunków narodowych wyniesie w 2000 r. 15,5%, a importu 7,6%. W 2001 r. tempo wzrostu eksportu obniży się do poziomu 9,6%, a importu do poziomu 7,2%. Spowodowane to zostanie oczekiwanym spowolnieniem tempa wzrostu gospodarczego u Unii Europejskiej.

2.3.2. Ceny

Aktualna prognoza średniorocznego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2001 r. wynosi 7,0%, co oznacza, że jest o 0,2 pkt. proc. niższy od prognozy przyjętej w projekcie ustawy budżetowej. Korekta ta wynika z uwzględnienia faktycznego wzrostu cen, jaki miał miejsce w październiku i listopadzie 2000 r. zgodnie z danymi GUS oraz aktualizacji prognozy na grudzień 2000 r. W wyniku uwzględnienia tych zmian obniżeniu o 0,2 pkt. proc. uległa wysokość tzw. skutków przechodzących z 2000 r., które mają wpływ na poziom średniorocznego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2001 r.

2.3.3. Rynek pracy

W związku ze znacznym skorygowaniem przez GUS danych dotyczących przeciętnego zatrudnienia i wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 1999 r. nastąpiła konieczność weryfikacji prognoz opracowanych do projektu budżetu na 2001 r.

Zmiana poziomu przeciętnego zatrudnienia w 1999 r. o ponad 133 tys. osób spowodowała nie tylko automatyczną zmianę poziomu przeciętnego zatrudnienia w 2000 r. i 2001 r., ale również wpłynęła na korektę parametrów prognostycznych, ustalanych na podstawie tendencji obserwowanych w latach poprzednich (dynamika zatrudnienia w jednostkach małych tj. zatrudniających do 9 osób). Zgodnie z nowym szacunkiem przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej w 2001 r. wzrosło o 0,2% w stosunku do roku poprzedniego.

Publikacja rzeczywistej liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia w październiku i listopadzie 2000 r. oraz zmiana prognozy przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej w 2001 r. wpłynęła na weryfikację prognozy w zakresie bezrobocia. Wyższy poziom bezrobocia w 2000 r. oraz zmniejszenie prognozy tempa wzrostu przeciętnego zatrudnienia w 2001 r. zwiększyło prognozę stopy bezrobocia na koniec 2001 r. do 15,4%.

Zmiany na rynku pracy oraz zmiana prognozy wskaźnika wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2001 r. znalazła swoje odzwierciedlenie w zmianie poziomu przeciętnego wynagrodzenia.

Zestawienie różnic w prognozach dotyczących rynku pracy zawarte zostało w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	j.m.	2001	
		Projekt budżetu	Autopoprawka
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej	tys. osób	9.615	9.431
	%	100,5	100,2
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (na koniec roku)	tys. osób	2.726	2.826
Stopa bezrobocia	%	14,9	15,4
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej	zł	2098	2094
dynamika nominalna	%	109,3	109,1
dynamika realna	%	102,0	102,0

2.3.4. Bilans płatniczy

W ostatnich miesiącach 2000 r. nastąpiła wyraźna poprawa na rachunku obrotów bieżących bilansu płatniczego. W związku z powyższym wystąpiła konieczność korekty przewidywanego wykonania bilansu płatniczego na rok 2000.

Silniejsze niż zakładano ożywienie w eksporcie (wzrost o 8,0%) oraz zmniejszenie tempa wzrostu importu (wzrost o 2,4%) wpłynę na zmniejszenie deficytu obrotów towarowych, a w rezultacie na poprawę salda rachunku obrotów bieżących. W wielkościach absolutnych przewiduje się deficyt na poziomie 10 mld USD, a w relacji do PKB 6,2%.

W wyniku wyższych niż przewidywano wpływów z prywatyzacji ulegnie zwiększeniu saldo inwestycji bezpośrednich i wyniesie w 2000 r. 9,1 mld USD. Saldo inwestycji portfelowych w roku 2000 w wysokości 3 mld USD wynika ze stabilizacji makroekonomicznej gospodarki polskiej przy dużym dysparytecie stóp procentowych.

Spowolnienie wzrostu gospodarczego Polski w 2001 r. przyczyni się do zmniejszenia popytu na import. Wpłaty za import w 2001 r. wyniosą 45,7 mld USD i wzrosną o 9,5% w stosunku do roku poprzedniego. Wpływy z eksportu towarów wyniosą 31,6 mld USD, a saldo obrotów towarowych wykaże deficyt

14,1 mld USD. W roku 2001 deficyt obrotów bieżących wyniesie 10,4 mld USD, co stanowi 5,9% PKB.

Wyszczególnienie	j.m.	Projekt budżetu		Autopoprawka	
		PW 2000	2001	PW 2000	2001
Rachunek obrotów bieżących: saldo	mld USD	-11,3	-11,5	-10,0	-10,4
w relacji do PKB	%	-7,0	-6,7	-6,2	-5,9
Obroty towarowe: saldo	mld USD	-14,7	-15,0	-13,2	-14,1
Eksport: dynamika	%	105,9	113,5	108,0	110,9
Import: dynamika	%	104,5	109,7	102,4	109,5
Obroty nie sklasyfikowane: saldo	mld USD	4,0	3,9	4,0	3,9
Rachunek kapitałowy i finansowy: saldo	mld USD	10,8	12,2	7,9	10,7
Inwestycje bezpośrednie: saldo	mld USD	7,8	7,4	9,1	7,4
Inwestycje portfelowe: saldo	mld USD	2,2	3,0	3,0	2,5

2.3.4.1. Kurs walutowy

Oslabienie dolara amerykańskiego w stosunku do euro, na które wpłynęło pogorszenie wskaźników makroekonomicznych w USA (m.in. obniżenie dynamiki wzrostu gospodarczego, wzrost bezrobocia, rekordowy deficyt handlowy), przyniosło również wyraźne umocnienie walut krajów *emerging markets* (w tym złotego) w stosunku do dolara. Kursy walut krajów kandydujących do UE są coraz silniej powiązane z notowaniami euro.

Prognoza kursu walutowego w 2001 r.

Wyszczególnienie	Projekt budżetu	Autopoprawka
	2001	
Średnioroczne kursy walutowe		
PLN/USD	4,66	4,45
PLN/EUR	4,10	4,22

2.3.5. Stopy procentowe

Pozytywne tendencje w gospodarce polskiej tj. spowolnienie tempa inflacji (do sierpnia 2000 r. jej systematyczny spadek), wyraźne obniżenie deficytu w obrotach bieżących, aprecjacja złotego, a w konsekwencji decyzja Rady Polityki Pieniężnej z grudnia 2000 r., o zmianie nastawienia w polityce pieniężnej z restrykcyjnego na neutralne, przyczyniły się do zmiany prognozy stopy procentowej w operacjach otwartego rynku. Obniżenie podstawowych stóp procentowych NBP w 2001 r. stanie się możliwe dzięki wygasaniu presji inflacyjnej wywołanej tzw. wstrząsami podażowymi oraz pełnej kontroli nad ekspansją podaży pieniądza i kredytem dla gospodarki. W konsekwencji w porównaniu z projektem budżetu na 2001 r., obecnie oczekuje się o 0,4 punktu procentowego silniejszego spadku nominalnej stopy operacji otwartego rynku i jej redukcji z 17,9% średnio w roku 2000 do 16,4% średnio w 2001 r.

Prognoza stóp procentowych w 2001 r.

Wyszczególnienie	Projekt budżetu	Autopoprawka
	2001	
Stopa operacji otwartego rynku Nominalna (średnio w roku)	16,8%	16,4%

3. Zmiany w dochodach budżetu państwa*

Dochody budżetu państwa na 2001 r. według pierwotnego projektu budżetu państwa zostały oszacowane w wysokości 160 510,5 mln zł. Powyższą prognozę dochodów przygotowano przy uwzględnieniu szacunku przewidywanego wykonania dochodów w 2000 r. (tzw. baza prognozy na 2001 r.), prognozowanych na 2001 r. zmiennych makroekonomicznych oraz systemowych, które zostały przedstawione w projekcie rządowym. Zmiany w czynnikach kształtujących prognozę dochodów na rok 2001 przyczyniły się do przygotowania nowych szacunków dochodów budżetu państwa. Po uwzględnieniu wszystkich zmian szacuje się, że dochody budżetu państwa w roku 2001 wyniosą 161 050,6 mln zł, tj. będą wyższe o 540,1 mln zł (0,3%) niż w pierwotnym projekcie. Na tę różnicę składają się zmiany w poniżej opisanych kategoriach dochodów budżetu państwa. Do najistotniejszych zmian w tym zakresie należą:

* Łączne zestawienie zmian dochodów budżetu państwa przedstawiono w załączniku 2.

- spadek PKB w roku 2000 i częściowo związane z tym niższe wykonanie dochodów w tym samym roku były przyczyną obniżenia prognozy dochodów budżetu państwa na rok 2001 o 1 886,1 mln zł,
- zmiany prognozy makroekonomicznej (PKB, wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz kursu walutowego), które przyczyniły się do obniżenia prognozy dochodów na rok 2001 o 771,7 mln zł,
- inny kształt zmian systemowych, który wpłynął na obniżenie prognozy dochodów na rok 2001 o 264,7 mln zł,
- wprowadzenie dochodów z UMTS, co zwiększyło dochody o 3 126,2 mln zł.

3.1. Podatek od towarów i usług

W projekcie budżetu państwa na rok 2001 przewidywane wykonanie dochodów budżetu państwa z tytułu podatku od towarów i usług w 2000 r. zostało oszacowane na 53 065,1 mln zł. Po uwzględnieniu wykonania wpływów z tego podatku za 11 miesięcy oraz szacunku dochodów z podatków pośrednich w miesiącu grudniu wstępne wykonanie dochodów z podatku od towarów i usług wyniesie 50 965,0 mln zł. Różnica jest efektem niższej niż prognozowano o 1,9 punktu procentowego dynamiki PKB wykorzystanego w kraju. Skutek tych zmian wpłynie na pomniejszenie planowanych dochodów z podatku od towarów i usług w 2001 r. o 890,5 mln zł.

Nowa prognoza dochodów budżetu państwa w 2001 r. z tytułu podatku od towarów i usług została przygotowana w oparciu o zaktualizowaną, niższą prognozę wielkości makroekonomicznych:

- PKB wykorzystanego w kraju,
- wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych.

Powyższe zmiany wpłynęły na zmniejszenie planowanych dochodów w 2001 r. o 523,7 mln zł.

Uchwalona przez Sejm RP zmiana ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym z dnia 17 listopada 2000 r. nie objęła niektórych propozycji rządowych dotyczących zwłaszcza rozszerzenia zakresu podatku

VAT w budownictwie mieszkaniowym. W związku z tym dochody budżetu państwa z tytułu podatku VAT w 2001 r. będą niższe w stosunku do poprzedniej prognozy o 640,6 mln zł.

Po uwzględnieniu powyższych zmian szacowane dochody budżetu państwa z podatku od towarów i usług w 2001 r. wyniosą 60 251,4 mln zł i w porównaniu do pierwotnego projektu ustawy budżetowej będą niższe o 3,3%.

3.2. Podatek akcyzowy

W projekcie budżetu państwa na rok 2001 przewidywane wykonanie dochodów budżetu państwa z tytułu podatku akcyzowego w 2000 r. zostało oszacowane na 29 059,1 mln zł. Po uwzględnieniu wykonania wpływów z tego podatku za 11 miesięcy oraz szacunku dochodów z podatków pośrednich w grudniu wstępne wykonanie dochodów z podatku akcyzowego wyniesie 28 446,3 mln zł. Niższe wykonanie omawianych dochodów jest wynikiem niższej dynamiki PKB wykorzystanego w kraju w 2000 r. co w konsekwencji spowodowało obniżenie tempa wzrostu sprzedaży towarów akcyzowych. Łączny skutek powyższych zmian wpływa na pomniejszenie dochodów z tytułu podatku akcyzowego w 2001 r. o 746,3 mln zł.

Dodatkowo, w wyniku pozytywnych tendencji obserwowanych w końcu 2000 r. na rynkach niektórych wyrobów akcyzowych: paliw silnikowych i piwa, prognoza dynamiki sprzedaży tych wyrobów w 2001 r. została podwyższona o odpowiednio 1,3 i 2,3 punktu procentowego. W wyniku tych zmian prognoza dochodów budżetu państwa z tytułu podatku akcyzowego została podwyższona o 251,7 mln zł w stosunku do pierwotnego projektu ustawy budżetowej.

Po uwzględnieniu powyższych zmian szacowane dochody budżetu państwa z podatku akcyzowego w 2001 r. wyniosą 33 162,1 mln zł i w porównaniu do pierwotnego projektu ustawy budżetowej będą niższe o 1,5%.

3.3. Podatek dochodowy od osób prawnych

W pierwotnym projekcie budżetu państwa na 2001 r. przewidywane wykonanie dochodów budżetu państwa z podatku dochodowego od osób

prawnych w 2000 r. zostało oszacowane na 16 030,3 mln zł. Po uwzględnieniu wykonania wpływów z tego podatku za 11 miesięcy oraz szacunku dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w miesiącu grudniu wstępne wykonanie dochodów z podatku dochodowego od osób prawnych wyniesie 16 786,8 mln zł. Wyższe dochody z tego tytułu są następstwem zauważalnej poprawy efektywności funkcjonowania przedsiębiorstw. Pozwoli to na utrzymanie dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych w 2001 r. na realnie zbliżonym poziomie do 2000 r., pomimo obniżenia aktywności gospodarczej oraz spadku stawki podatku do 28%. Dochody budżetu państwa w 2001 r. będą wyższe w stosunku do poprzedniej prognozy o 547,7 mln zł.

W wyniku powyższych zmian szacowane dochody budżetu państwa z podatku dochodowego od osób prawnych w 2001 r. wyniosą 17 588,8 mln zł i w porównaniu do pierwotnego projektu ustawy budżetowej będą wyższe o 3,2%.

3.4. Podatek dochodowy od osób fizycznych

W pierwotnym projekcie budżetu państwa na 2001 r. przewidywane wykonanie wpływów do budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w 2000 r. zostało oszacowane na 23 026,0 mln zł. Po uwzględnieniu wykonania wpływów z tego podatku za 11 miesięcy oraz szacunku dochodów z podatku dochodowego od osób fizycznych w miesiącu grudniu wstępne wykonanie dochodów z podatku dochodowego od osób fizycznych wyniesie 23 011,5 mln zł. Nastąpiła zmiana czynników kształtujących bazę do opodatkowania takich jak poziom wynagrodzeń, wielkość zatrudnienia w gospodarce, dochody z działalności gospodarczej jak też dochody ze składek na ubezpieczenie zdrowotne przekazane Kasom Chorych. Łączny skutek powyższych zmian dla wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych w 2001 r. spowoduje ich zmniejszenie o ok. 42,9 mln zł.

Ponadto wpływy do budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w 2001 r., w porównaniu z pierwotnym projektem ustawy budżetowej, będą niższe o 65,0 mln zł. Ubytek ten wynika głównie ze zmian następujących wielkości makroekonomicznych przyjętych do prognozy:

- wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych,
- PKB wytworzonego (którego prognoza jest powiązana z realnym wzrostem wynagrodzeń, emerytur i rent oraz wzrostem przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej).

Po uwzględnieniu powyższych zmian szacowane dochody budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych w 2001 r. wyniosą 25 618,7 mln zł i w porównaniu do pierwotnego projektu ustawy budżetowej będą niższe o 0,4%.

3.5. Cło

W pierwotnym projekcie budżetu państwa na 2001 r. przewidywane wykonanie dochodów z tytułu cła w 2000 r. zostało oszacowane na 5 200,0 mln zł, zaś według wstępnego wykonania wyniosą one 5 203,2 mln zł. W pierwotnej wersji budżetu dochody z cła w 2001 r. szacowane były na 5 000,0 mln zł. W wyniku zmiany średniorocznego kursu złotego w stosunku do walut obcych nastąpi spadek prognozowanych dochodów z ceł w wymiarze złotowym o 102,0 mln zł. Natomiast w wyniku zmniejszenia prognozy importu w latach 2000 - 2001 dochody z tytułu cła w roku 2001 będą niższe w stosunku do poprzedniej prognozy o 84,0 mln zł.

W wyniku powyższych zmian szacowane dochody budżetu państwa z cła w 2001 r. wyniosą 4 814,0 mln zł i w porównaniu do pierwotnego projektu ustawy budżetowej będą niższe o 3,7%.

3.6. Wpłaty z zysku NBP

Prognoza wpłat z zysku NBP została oparta o szacunek wpłat do budżetu dokonany i przekazany przez NBP. Szacunek ten uległ zmianie w wyniku informacji z dnia 8 stycznia 2000 r. o wyniku finansowym NBP za rok 2000.

Szacowane wpływy budżetu państwa z tytułu wpłat z zysku NBP w 2001 r. wyniosą 4 874,0 mln zł i w porównaniu do pierwotnego projektu ustawy budżetowej będą niższe o 5,4%.

3.7. Dochody jednostek budżetowych

Prognoza dochodów jednostek budżetowych przygotowana do projektu budżetu państwa na rok 2001 została powiększona o:

- 39,0 mln zł z tytułu obsługi długu krajowego,
- 40,6 mln zł w wyniku wpłaty przez jednostki budżetowe mające siedzibę poza granicami kraju środków niewykorzystanych do 1999 r.,
- 375,9 mln zł z tytułu wpłat środków specjalnych, gromadzonych na podstawie ustaw, w wysokości 15% planowanych przychodów. Z wpłat zwolnione będą środki specjalne funkcjonujące w jednostkach budżetowych podległych wojewodom

oraz zmniejszona o 410,1 mln zł ze względu na dokonanie wpłaty środka specjalnego Ministerstwa Skarbu Państwa w roku 2000.

Ostatecznie dochody jednostek budżetowych w porównaniu z pierwotną wersją projektu ustawy budżetowej będą wyższe o 45,4 mln zł.

Po uwzględnieniu powyższych zmian szacowane dochody jednostek budżetowych w 2001 r. wyniosą 6 820,2 mln zł i w porównaniu do pierwotnego projektu ustawy budżetowej będą wyższe o 0,7%.

3.8. Dochody z UMTS

Dochody z koncesji stanowią formalnie dochody jednostek budżetowych i jako takie, zgodnie z obowiązującym prawem, zaliczane są do dochodów budżetu państwa. Charakter dochodów z koncesji UMTS jest jednak w sensie ekonomicznym analogiczny do przychodów z prywatyzacji i jako takie są uwzględniane w rachunku deficytu ekonomicznego sektora. Szacuje się, że dochody te w 2001 r. wyniosą 3 126,2 mln zł (750,0 mln euro).

3.9. Wpłaty gmin

Prognoza wpłat gmin przygotowana do projektu budżetu państwa na rok 2001 została zwiększona o 5,0 mln zł w wyniku przyjęcia skorygowanych

sprawozdań wykonania budżetów gmin. Ostatecznie wpłaty gmin wyniosą 180,0 mln zł, tj. będą o 2,9% wyższe w stosunku do pierwotnego projektu ustawy budżetowej.

3.10. Dochody zagraniczne

W wyniku wzrostu średniorocznej wartości złotego do walut obcych (z 4,66 PLN/USD do 4,45 PLN/USD) przy utrzymaniu wartości tych dochodów wyrażonych w walutach obcych na poprzednim poziomie dochody zagraniczne będą niższe o 65,0 mln zł. Szacuje się, że dochody zagraniczne w 2001 r. wyniosą 1 499,7 mln zł i w porównaniu do pierwotnego projektu ustawy budżetowej będą niższe o 4,2%.

* *

*

Konsekwencją powyższych zmian w dochodach podatkowych są zmiany w następujących częściach budżetowych:

- część 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe,
- część 59 – Główny Urząd Ceł.

Natomiast w dochodach niepodatkowych zmiany obejmują następujące części budżetowe:

- część 26 – Łączność,
- część 36 – Skarb Państwa,
- część 45 – Sprawy zagraniczne,
- część 78 – Obsługa zadłużenia zagranicznego,
- część 79 – Obsługa długu krajowego,
- część 82 – Subwencja ogólna dla jednostek samorządu terytorialnego,

Zmiana wpłat ze środków specjalnych w następujących częściach budżetowych:

- część 16 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów,
- część 19 – Budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe,
- część 21 – Gospodarka Morska,
- część 31 – Praca,
- część 32 – Rolnictwo,
- część 36 – Skarb Państwa,
- część 37 – Sprawiedliwość,
- część 39 – Transport,
- część 41 – Środowisko,
- część 42 – Sprawy Wewnętrzne,
- część 49 – Urząd Zamówień Publicznych,
- część 56 – Urząd Kultury Fizycznej i Sportu,
- część 58 – Główny Urząd Statystyczny,
- część 59 – Główny Urząd Cel,
- część 62 – Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi,
- część 65 – Polski Komitet Normalizacyjny,
- część 69 – Komisja Papierów Wartościowych i Giełd,
- część 70 – Generalny Inspektorat Celny,
- część 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe.

4. Zmiany w wydatkach budżetu państwa

Zaplanowane w projekcie ustawy budżetowej na rok 2001 wydatki budżetu państwa w wysokości 182.257.500 tys. zł zostały zmniejszone o 667.401 tys. zł, tj. do kwoty 181.590.099 tys. zł.

Zmiany w wydatkach budżetu państwa wynikają przede wszystkim:

- 1) ze zmniejszenia wydatków na skutek zmian wskaźników makroekonomicznych - 443.900 tys. zł,
- 2) ze zmniejszenia dochodów z akcyzy na paliwa - 254.368 tys. zł,
- 3) nie przyjęcia przez Sejm zmian w ustawie o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych - 267.200 tys. zł,
- 4) ze zwiększenia rezerwy dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań oświaty i wychowania - 378.771 tys. zł.

Zmniejszenie wydatków o 667.401 tys. zł jest pochodną:

- zmniejszenia niektórych wydatków w łącznej wysokości 1.495.083 tys. zł,
- zwiększenia niektórych wydatków w łącznej wysokości 827.682 tys. zł.

4.1. Zmniejszenia wydatków

Zmniejszenie wydatków budżetu państwa zaplanowanych w projekcie ustawy budżetowej na 2001 r. o kwotę 1.495.083 tys. zł wynika ze zmniejszenia:

- 1) dotacji dla Funduszu Emerytalno-Rentowego o 50.000 tys. zł,
- 2) wydatków na obsługę zadłużenia zagranicznego o 510.000 tys. zł,
- 3) wydatków związanych z budową, modernizacją, utrzymaniem oraz ochroną dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych a także zarządzaniem nimi o 188.421 tys. zł, z tego:
 - części drogowej subwencji ogólnej dla powiatów i województw o 109.492 tys. zł,

- wydatków na drogi zaplanowanych w części 39 Transport o 75.368 tys. zł,
 - wydatków na drogi zaplanowanych w części 85 Budżety wojewodów ogółem (85/14 województwo mazowieckie) o 3.561 tys. zł,
- 4) części rekompensującej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego o 65.947 tys. zł,
 - 5) części podstawowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego o 283.782 tys. zł (z tym, że kwotę 133.771 tys. zł przeznaczono na zwiększenie rezerwy celowej dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań oświaty i wychowania, a środki w wysokości 11 tys. zł na zwiększenie części wyrównawczej subwencji ogólnej dla powiatów),
 - 6) rezerwy celowej na jednorazowe dodatki rodzinne o 50.000 tys. zł,
 - 7) rezerwy celowej - kredyt na infrastrukturę drogową i portową o 10.000 tys. zł,
 - 8) rezerwy celowej - program działań osłonowych i restrukturyzacyjnych w ochronie zdrowia o 20.000 tys. zł,
 - 9) rezerwy celowej na budowę, modernizację i utrzymanie drogowych przejść granicznych o 5.000 tys. zł,
 - 10) rezerwy celowej na wdrożenie i funkcjonowanie systemu ubezpieczeń upraw rolnych o 15.000 tys. zł,
 - 11) rezerwy celowej na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za nie wykorzystany urlop wypoczynkowy dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których limit zatrudnienia nie przekracza 50 osób o 6.000 tys. zł,
 - 12) rezerwy celowej - środki na uzupełnienie finansowania wydatków na techniczną modernizację armii w związku z przekazaniem przez Ministerstwo Obrony Narodowej częstotliwości na potrzeby operatorów UMTS o 30.000 tys. zł,

- 13) rezerwy celowej - zobowiązania Skarbu Państwa, w tym odszkodowania dla osób niesłusznie represjonowanych za działalność na rzecz niepodległości Państwa Polskiego, wypłaty z tytułu orzeczeń wydanych przez Społeczną Komisję Rewindykacyjną oraz ostateczne rozliczenie kosztów likwidacji wystawy EXPO 2000 o 60.000 tys. zł,
- 14) wydatków planowanych w części 20 Gospodarka o 118.433 tys. zł,
- 15) wydatków planowanych w części 28 Nauka o 7.500 tys. zł,
- 16) wydatków planowanych w części 37 Sprawiedliwość o 30.000 tys. zł,
- 17) wydatków planowanych w części 39 Transport o 20.000 tys. zł (poza zmniejszeniem wydatków na budowę, modernizację, utrzymanie, zarządzanie i ochronę dróg krajowych - zmniejszenie o 75.368 tys. zł (wymienione w pkt 3),
- 18) wydatków planowanych w części 42 Sprawy wewnętrzne o 25.000 tys. zł.

4.1.1. Dotacja dla Funduszu Emerytalno-Rentowego

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2001 dotację dla Funduszu Emerytalno-Rentowego zaplanowano w wysokości 15.337.870 tys. zł.

Zmiany założeń makroekonomicznych na 2001 r. dotyczące obniżenia średniorocznego wskaźnika inflacji z 107,2 % do poziomu 107,0% oraz obniżenia wskaźnika wzrostu nominalnego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej ze 109,3 % do poziomu 109,1 %, stwarzają możliwość obniżenia w roku 2001 poziomu waloryzacji emerytur i rent i innych świadczeń waloryzowanych tak jak emerytury i renty.

Zmniejszenie wskaźnika waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych wpłynie na obniżenie poziomu planowanych wydatków na emerytury i renty oraz inne świadczenia, których wzrost jest powiązany z waloryzacją emerytur i rent.

Uwzględniając ponadto ukształtowanie się wydatków Funduszu Emerytalno-Rentowego w 2000 r. i dotacji dla FER poniżej kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2000 r. - aktualnie można zmniejszyć wydatki FER na 2001 r. łącznie o kwotę 50.000 tys. zł.

O taką samą kwotę jest możliwe zmniejszenie dotacji dla Funduszu Emerytalno-Rentowego, tj. do wysokości 15.287.870 tys. zł.

Proponowane zmiany zawiera nowa wersja planu finansowego Funduszu Emerytalno-Rentowego załączona do poprawek.

4.1.2. Wydatki na obsługę zadłużenia zagranicznego

Aktualna analiza sytuacji w zakresie kształtowania się w 2001 roku stóp procentowych oraz kursów walut wpłynęły na zmniejszenie wydatków budżetu państwa z tytułu kosztów obsługi zadłużenia zagranicznego.

Aktualny projekt opracowano przy uwzględnieniu następujących założeń:

	<u>projekt ustawy budżetowej</u>	<u>aktualne założenia</u>
1.średni LIBOR 6 m-cy USD	7,25%	6,34%
2.średni LIBOR 6 m-cy EUR	5,82%	5,16%
3.średnioroczny kurs zł/USD (powiększony ze względu na ryzyko o 3,7%)	4,8321	4,6143
4.średnioroczny kurs zł/EUR (pow. o 3,7%)	4,2507	4,3762

Przy takich założeniach wydatki na obsługę zadłużenia zagranicznego oszacowano na kwotę 5.297.700 tys. zł, tj. o 510.000 tys. zł mniej niż pierwotnie planowano (5.807.700 tys. zł).

Z kwoty tej na wydatki z tytułu odsetek od otrzymanych pożyczek i kredytów zagranicznych przewidziano 3.492.812 tys. zł (kwota niższa od poprzedniej o 390.087 tys. zł) , a z tytułu odsetek od obligacji Brady’ego i od obligacji skarbowych RP wyemitowanych za granicą kwotę 1.521.394 tys. zł (kwota niższa od poprzedniej o 138.090 tys. zł).

Natomiast na ewentualne wypłaty z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa gwarancji i poręczeń spłaty kredytów zagranicznych zarezerwowano kwotę wyższą od poprzedniej o 18.177 tys. zł tj. 283.494 tys. zł (zwiększone ryzyko wypłat).

4.1.3. Wydatki na drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe

W związku ze zmniejszeniem wielkości planowanych wpływów z podatku akcyzowego od paliw silnikowych z kwoty 15.970,4 mln zł do kwoty 15.342,3 mln zł, tj. o 628,1 mln zł odpowiednio zmniejszone zostały wydatki na finansowanie dróg o 188.421 tys. zł, z tego:

- część drogowa subwencji ogólnej dla powiatów i województw z kwoty 2.784.120 tys. zł do kwoty 2.674.628 tys. zł, tj. o 109.492 tys. zł,
- wydatki zaplanowane w części Transport z kwoty 1.916.448 tys. zł do kwoty 1.841.080 tys. zł, tj. o 75.368 tys. zł,
- wydatki zaplanowane dla województwa mazowieckiego z kwoty 90.552 tys. zł do kwoty 86.991 tys. zł, tj. o 3.561 tys. zł.

4.1.4. Subwencja rekompensująca

Obniżenie planowanych wpływów z akcyzy od paliw silnikowych skutkuje zmniejszeniem części rekompensującej subwencji ogólnej w zakresie kwoty rekompensującej dochody utracone w związku z likwidacją podatku od środków transportowych z kwoty 1.676.892 tys. zł do kwoty 1.610.945 tys. zł, tj. o 65.947 tys. zł.

4.1.5. Subwencja podstawowa dla gmin

Część podstawowa subwencji ogólnej dla gmin zmniejszona została z kwoty 2.135.115 tys. zł do kwoty 1.851. 333 tys. zł, tj. o 283.782 tys. zł.

4.1.6. Rezerwa celowa na jednorazowe dodatki rodzinne

Rezerwa w poz. 69 - jednorazowe dodatki rodzinne, zaplanowana w kwocie 150.000 tys. zł (z tego dotacje i subwencje 10.000 tys. zł, świadczenia na rzecz osób fizycznych 140.000 tys. zł) została zmniejszona o kwotę 50.000 tys. zł (z tego dotacje i subwencje - 4.000 tys. zł, świadczenia na rzecz osób fizycznych - 46.000 tys. zł), tj. do kwoty 100.000 tys. zł (z tego dotacje i

subwencje - 6.000 tys. zł, świadczenia na rzecz osób fizycznych - 94.000 tys. zł) i w związku ze zmianą kolejnością pozycji została wykazana w poz. 67.

4.1.7. Rezerwa celowa - kredyt na infrastrukturę drogową i portową

Rezerwa w poz.8 - kredyty na infrastrukturę drogową i portową, zaplanowana w wysokości 455.000 tys. zł, została zmniejszona o 10.000 tys. zł, tj. do kwoty 445.000 tys. zł (wydatki majątkowe).

4.1.8. Rezerwa celowa-program działań osłonowych i restrukturyzacyjnych w ochronie zdrowia

Rezerwa w poz. 31 - program działań osłonowych i restrukturyzacji w ochronie zdrowia, zaplanowana w wysokości 440.000 tys. zł została zmniejszona o kwotę 20.000 tys. zł, tj. do kwoty 420.000 tys. zł, zmiany dokonano w wydatkach majątkowych zmniejszając je z planowanej kwoty 300.000 tys. zł do kwoty 280.000 tys. zł.

4.1.9. Rezerwa celowa na budowę, modernizację i utrzymanie drogowych przejść granicznych

Rezerwa w poz. 38 - budowa, modernizacja i utrzymanie drogowych przejść granicznych, zaplanowana w wysokości 37.700 tys. zł została zmniejszona o kwotę 5.000 tys. zł, tj. do kwoty 32.700 tys. zł; zmiana dokonana została w wydatkach bieżących, tj. z kwoty 14.000 tys. zł do kwoty 9.000 tys. zł.

4.1.10. Rezerwa celowa na wdrożenie i funkcjonowanie systemu ubezpieczeń upraw rolnych

Rezerwa w poz. 68 - wdrożenie i funkcjonowanie systemu ubezpieczeń upraw rolnych, zaplanowana w wysokości 115.000 tys. zł (dotacje i subwencje) została zmniejszona o 15.000 tys. zł, tj. do kwoty 100.000 tys. zł i w związku ze zmianą kolejności pozycji została wykazana w poz. 66.

4.1.11. Rezerwa celowa na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych

Rezerwa w poz. 36 - na zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za nie wykorzystany urlop wypoczynkowy dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których limit zatrudnienia nie przekracza 50 osób, zaplanowana w wysokości 12.000 tys. zł (wydatki bieżące) została zmniejszona o kwotę 6.000 tys. zł, tj. do kwoty 6.000 tys. zł.

4.1.12. Rezerwa celowa - środki na uzupełnienie finansowania wydatków na techniczną modernizację armii w związku z przekazaniem przez Ministerstwo Obrony Narodowej częstotliwości na potrzeby operatorów UMTS

Rezerwa w poz. 70 - środki na uzupełnienie finansowania wydatków na techniczną modernizację armii w związku z przekazaniem przez Ministerstwo Obrony Narodowej zakresu częstotliwości na potrzeby operatorów UMTS, zaplanowana w wysokości 270.000 tys. zł (wydatki majątkowe) została zmniejszona o kwotę 30.000 tys. zł, tj. do kwoty 240.000 tys. zł i w związku ze zmianą kolejności pozycji została wykazana w poz. 68.

4.1.13. Rezerwa na zobowiązania Skarbu Państwa

Rezerwa celowa w poz. 41 - zobowiązania Skarbu Państwa, w tym odszkodowania dla osób niesłusznie represjonowanych za działalność na rzecz niepodległości Państwa Polskiego, wypłaty z tytułu orzeczeń wydanych przez Społeczną Komisję Rewindykacyjną oraz ostateczne rozliczenie kosztów likwidacji wystawy EXPO 2000 została zmniejszona o 60.000 tys. zł, tj. do kwoty 408.250 tys. zł.

4.1.14. Zmniejszenie wydatków w niektórych częściach klasyfikacji budżetowej

W części 20 Gospodarka zmniejszono wydatki z kwoty 2.169.658 tys. zł do kwoty 2.051.225 tys. zł; tj. o 118.433 tys. zł; zmniejszenia dotyczą:

- dotacji do górnictwa węgla kamiennego - 31.000 tys. zł,
- finansowania górnictwa siarki - 73.433 tys. zł (usuwanie skutków degradacji środowiska w roku 2001 finansowane będzie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; dotyczy to następujących podmiotów: Kopalni Siarki „Machów” wraz z wyrobiskiem Piaseczno, Kopalni Siarki „Grzybów”, Przedsiębiorstwo Rekultywacji Terenów Górniczych „Jeziórko”, Kopalni Siarki „Basznia”),
- dotacji do Kopalni Soli „Wieliczka” - 10.000 tys. zł,
- promocji eksportu - 4.000 tys. zł,

W części 28 Nauka wydatki zostały zmniejszone z kwoty 3.322.758 tys. zł do kwoty 3.315.258 tys. zł, tj. o 7.500 tys. zł,

W części 37 Sprawiedliwość w dziale wymiar sprawiedliwości zmniejszono wydatki z kwoty 4.504.792 tys. zł do kwoty 4.474.792 tys. zł, tj. o kwotę 30.000 tys. zł; zmniejszenia dokonano w grupie wydatków majątkowych,

W części 39 Transport wydatki zostały zmniejszone z kwoty 3.094.907 tys. zł do kwoty 2.999.539 tys. zł, tj. o kwotę 95.368 tys. zł, z tego: na budowę, modernizację, zarządzanie i ochronę dróg krajowych - 75.368 tys. zł (omówione przy zmniejszeniach wydatków na drogi) oraz zmniejszenie dotacji przedmiotowej na dopłaty do krajowych pasażerskie przewozów kolejowych - 20.000 tys. zł,

W części 42 Sprawy wewnętrzne w dziale bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa zmniejszono wydatki z kwoty 2.173.794 tys. zł do kwoty 2.148.794 tys. zł, tj. o kwotę 25.000 tys. zł; zmniejszenie wydatków dotyczy grupy wydatków bieżących jednostek budżetowych i obejmuje przede wszystkim zakup sprzętu i uzbrojenia.

4.2. Zwiększenia wydatków

Zwiększenie wydatków o kwotę 827.682 tys. zł jest spowodowane zwiększeniem:

- 1) subwencji wyrównawczej dla powiatów i województw o 16.100 tys. zł,
- 2) rezerwy celowej na zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze o 267.200 tys. zł,
- 3) rezerwy celowej dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań oświaty i wychowania o 378.771 tys. zł,
- 4) planowanych wydatków w części 45 Sprawy zagraniczne o 23.600 tys. zł,
- 5) dotacji dla Funduszu Pracy o 130.000 tys. zł,
- 6) planowanych wydatków w części Turystyka o 12.000 tys. zł (przesunięcie z części 20 Gospodarka),
- 7) części wyrównawczej dla powiatów o 11 tys. zł.

4.2.1. Subwencja wyrównawcza dla powiatów i województw

W związku ze zmianą planowanych dochodów z tytułu podatku od osób fizycznych, nastąpi zmiana rozkładu tych dochodów między jednostki samorządu terytorialnego. Powoduje to wzrost części wyrównawczej subwencji ogólnej dla powiatów z kwoty 447.370 tys. zł do kwoty 456.111 tys. zł, tj. wzrost o 1,9%.

Zmniejszenie wysokości udziału jednostek samorządu terytorialnego w podatku dochodowym od osób fizycznych i zwiększenie udziału jednostek samorządu terytorialnego od osób prawnych spowodowały zmianę części wyrównawczej subwencji ogólnej dla województw z kwoty 252.982 tys. zł na kwotę 260.352 tys. zł, tj. wzrost o 2,9%.

4.2.2. Rezerwa celowa na zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze

Zwiększenie rezerwy z kwoty 21.400 tys. zł do kwoty 288.600 tys. zł, tj. o 267.200 tys. zł jest spowodowane koniecznością pokrycia kosztów związanych

z waloryzacją zasiłków, z uwagi na odrzucenie przez Sejm RP propozycji nowelizacji ustawy z dnia 1 grudnia 1994 r. o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych.

4.2.3. Rezerwa celowa dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań oświaty i wychowania

Rezerwa celowa dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań oświaty i wychowania (poz.64) została zwiększona z kwoty 374.214 tys. zł do kwoty 619.214 tys. zł, tj. o 245.000 tys. zł. Ponadto rezerwę tę zwiększono o 133.771 tys. zł w wyniku przeniesienia planowanych wydatków z części 82 Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego - część podstawowa subwencji ogólnej dla gmin.

W wyniku powyższych zmian rezerwa ta wynosi 752.985 tys. zł.

4.2.4. Zwiększenie wydatków w części 45 Sprawy zagraniczne

W stosunku do projektu ustawy budżetowej na 2001 rok wydatki w części 45 Sprawy zagraniczne zostają zwiększone o 23.600 tys. zł, co jest wynikiem zwiększenia wydatków o 25.000 tys. zł z przeznaczeniem na:

- inwestycje placówek zagranicznych (m.in. budowa ambasady RP w Berlinie, remont kapitalny budynku KG RP w Chicago, budynku ambasady RP w Moskwie, Wiedniu i Rydze oraz Instytutu Kultury RP w Kijowie) - 19.000 tys. zł,
- zakup sprzętu informatycznego - 1.400 tys. zł,
- opłacenie składek do OBWE - 4.600 tys. zł,

oraz zmniejszenia wydatków na finansowanie programów radiowych i telewizyjnych nadawanych przez V program PR oraz TV Polonia dla odbiorców zagranicznych o 1.400 tys. zł.

4.2.5. Dotacja do Funduszu Pracy

Dotacja do Funduszu Pracy została zwiększona z 1.550.000 tys. zł do 1.680.000 tys. zł, tj. o 130.000 tys. zł, z tego: w związku ze wzrostem prognozowanej liczby bezrobotnych na koniec 2000 i 2001 r., co spowoduje zwiększenie kwoty wypłacanych zasiłków dla bezrobotnych o 70.000 tys. zł oraz na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu o 60.000 tys. zł.

4.3. Inne zmiany

4.3.1. Przesunięcia pomiędzy częściami klasyfikacji budżetowej

W związku z utrzymaniem do dnia 31 grudnia 2001 r. szkół i placówek artystycznych w gestii ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego zwiększono wydatki zaplanowane w części 24 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego o 369.230 tys. zł oraz w części 83 Rezerwy celowe poz. 18 - dofinansowanie kosztów reformy oświaty o 21.784 tys. zł, natomiast zmniejszono wydatki zaplanowane w części 82 Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego w części oświatowej subwencji ogólnej o 391.014 tys. zł.

Ponadto wydatki zaplanowane w części 24 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego zostały zwiększone o 7.624 tys. zł w wyniku likwidacji rezerwy celowej poz. 57 - dofinansowanie inwestycji szkół artystycznych.

4.3.2. Rezerwa na wsparcie zadań wynikających z programów wojewódzkich

W części 83 Rezerwy celowe połączono poz. 52, 53 i 72 rezerw i utworzono jedną rezerwę poz. 52 - dotacje na wsparcie zadań wynikających z programów wojewódzkich, przeznaczonych do objęcia kontraktami wojewódzkimi (w tym na inwestycje wieloletnie) w wysokości 1.178.320 tys. zł.

4.3.3. Zmiany w planie finansowym Funduszu Pracy

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2001 w planie finansowym Funduszu Pracy założono, że dochody Funduszu Pracy wyniosą 7.455.000 tys. zł, w tym:

- z dotacji 1.550.000 tys.zł,
- ze składek 5.655.000 tys. zł,
- zaś wydatki wyniosą 8.044.000 tys. zł, w tym:
 - zasiłki dla bezrobotnych - 3.960.600 tys. zł,
 - zasiłki i świadczenia przedemerytalne - 2.841.400 tys. zł,
 - aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu - 900.000 tys. zł.

Powyższe wielkości dochodów i wydatków Funduszu Pracy zostały zaplanowane przy:

- założeniu uchwalenia przez Sejm propozycji zmian w przepisach o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu zawartych w rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela, ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, ustawy w sprawie oznaczania wyrobów znakami skarbowymi akcyzy, ustawy o zasiłkach rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych, ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu oraz ustawy o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej,
- prognozowanej liczbie bezrobotnych na koniec 2000 r. - 2.650 tys. osób, a na koniec 2001 r. - 2.726 tys.osób.
- Zmiany w ustawie o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu polegały na zobowiązaniu zakładów pracy chronionej i zakładów aktywności zawodowej do wnoszenia składek na Fundusz za wszystkich zatrudnionych pracowników (nadal zwolnieni z wnoszenia składek na Fundusz Pracy byłiby przedsiębiorcy Polskiego Związku Głuchych i Polskiego Związku Niewidomych oraz Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwo

Opieki nad Ociemniałymi oraz Zakład dla Niewidomych w Laskach - za wszystkich zatrudnionych pracowników) oraz na zmianie zasad przyznawania zasiłku przedemerytalnego i ujednoliceniu jego wysokości.

Z powyższych tytułów szacowano wzrost dochodów Funduszu Pracy o 100 mln zł oraz zmniejszenie wydatków na zasiłki przedemerytalne o 100 mln zł.

Wprowadzenie autopoprawki w planie finansowym Funduszu Pracy na rok 2001 jest konieczne, ponieważ:

1) Sejm nie uchwalił wszystkich zmian dotyczących ustawy o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu zaproponowanych w rządowym projekcie ustawy, a mianowicie:

- utrzymał obecnie obowiązujące zasady nabywania prawa do zasiłku przedemerytalnego przez osoby posiadające okres uprawniający do zasiłku wynoszący 25 lat dla kobiet i 30 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 lat wykonywania prac uznanych w przepisach emerytalnych za zatrudnienie w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (szacowane oszczędności w wydatkach Funduszu zmniejszyły się o 60 mln zł),
- pozostawił zróżnicowaną wysokość zasiłku przedemerytalnego w zależności od miejsca zamieszkania - 120% i 160% zasiłku dla bezrobotnych (szacowane oszczędności w wydatkach Funduszu zmniejszyły się o 10 mln zł).

Łącznie szacowane oszczędności w wydatkach Funduszu będą niższe o 70 mln zł niż zakładano, tj. ulegną zmniejszeniu ze 100 mln zł do 30 mln zł,

- nadał następujące brzmienie art. 54:

„ Zakłady pracy chronionej lub zakłady aktywności zawodowej oraz przedsiębiorcy Polskiego Związku Głuchych i Polskiego Związku Niewidomych oraz Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi oraz Zakład dla Niewidomych w Laskach nie opłacają składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności” - zmiana ta powoduje, że dochody Funduszu

Pracy z tytułu składki wzrosną nie o 100 mln zł, jak wynikało z projektu rządowego lecz o 50 mln zł.

- 2) Prognozowana liczba bezrobotnych na koniec 2000 zwiększyła się z 2.650 tys. osób do 2.715,4 tys.osób, a na koniec 2001 r. z planowanych 2.726 tys. osób do 2.825,5 tys. osób. W związku ze wzrostem liczby bezrobotnych przewiduje się również wzrost planowanej liczby wypłaconych zasiłków dla bezrobotnych. Z tego tytułu zwiększono planowaną dotację dla Funduszu Pracy o 70 mln zł.
- 3) Ponadto o 60.000 tys. zł została zwiększona dotacja z przeznaczeniem na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Po wprowadzeniu autopoprawki:

- dochody Funduszu Pracy wyniosą 7.535.000 tys. zł, w tym ze składek
 - 5.605.000 tys. zł, z dotacji 1.680.000 tys. zł,
- wydatki Funduszu Pracy wyniosą 8.124.000 tys. zł, w tym wydatki na:
 - a) zasiłki dla bezrobotnych - 4.030.600 tys. zł,
 - b) zasiłki i świadczenia przedemerytalne - 2.911.400,
 - c) aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu 840.000 tys. zł.

4.3.4. Zmiany w planie finansowym Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2001 r. zawarty jest Plan Finansowy Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z uwzględnieniem składki od pracodawców w wysokości 0,06% kwot wypłat za okres od 1 stycznia 2001 r. do 31 grudnia 2001 r. stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Nowy Plan Funduszu jest przedstawiany ze względu na:

- 1) negatywne zaopiniowanie przez Radę Funduszu tego Planu przy składce od pracodawców w wysokości 0,06% podstawy. Rada Funduszu zatwierdziła Plan przy składce na poziomie 2000 r., tj. 0,08% podstawy,

- 2) wydanie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w którym zarządza się składkę na 2001 r. w wysokości 0,08% podstawy,
- 3) negatywne zaopiniowanie Planu Funduszu przy składce 0,06% podstawy przez Komisję Polityki Społecznej Sejmu RP. Jednocześnie powyższa Komisja zwróciła się do Ministra Finansów, Ministra Pracy i Polityki Społecznej oraz Rady Funduszu o utrzymanie dotychczasowej składki w wysokości 0,08%, ponieważ obniżenie składki w 2001 r. może spowodować zachwianie stanem środków Funduszu i uniemożliwieniem wykonywania ustawowych zadań Funduszu.

W związku z przyjęciem składki od pracodawców w wysokości 0,08% podstawy wymiaru:

- stan Funduszu na początek 2001 r. wyniesie 1.332.589 tys. zł,
- przychody Funduszu 215.531 tys. zł,
- wydatki Funduszu 37.038 tys. zł,
- stan Funduszu na koniec 2001 r. 1.511.082 tys. zł.

Ze środków tego Funduszu przeznaczone będzie 513.747 tys. zł na świadczenia pracownicze (pożyczki), podlegające umorzeniu w szczególnych sytuacjach.

* *

*

Konsekwencją przedstawionych zmian w wydatkach są zmiany w następujących częściach budżetowych:

- 1) część 20 - Gospodarka,
- 2) część 24 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego,
- 3) część 28 - Nauka,
- 4) część 37 - Sprawiedliwość,

- 5) część 39 - Transport,
 - 6) część 40 - Turystyka,
 - 7) część 42 - Sprawy wewnętrzne,
 - 8) część 45 - Sprawy zagraniczne,
 - 9) część 57 - Krajowy Urząd Pracy,
 - 10) część 72 - Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
 - 11) część 78 - Obsługa zadłużenia zagranicznego,
 - 12) część 82 - Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego,
 - 13) część 83 - Rezerwy celowe,
 - 14) część 85/00 - Województwa,
 - 15) część 85/14 - województwo mazowieckie,
- oraz w planach finansowych:
- 1) Funduszu Emerytalno-Rentowego,
 - 2) Funduszu Pracy,
 - 3) Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

5. Środki bezzwrotne pochodzące z zagranicy i wydatki nimi finansowane

Zmiany w załączniku nr 3 do projektu ustawy budżetowej na 2001 r. wynikają z przeliczenia kwot podanych w EURO wg aktualnych prognoz kursów walutowych na lata 2001-2003, a także z ujęcia w planowanych wydatkach w 2001 r. kwoty 16.386 tys. EURO z tytułu programu PHARE 1998 - pn. „Program łagodzenia skutków społecznych restrukturyzacji górnictwa i hutnictwa”. Komisja Europejska wyraziła zgodę na przedłużenie okresu wydatkowania tych środków na 2001 r.; program ten miał zakończyć się w 2000 r.

6. Zatrudnienie i wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych

W związku z przygotowywaną przez Rząd poprawką do projektu ustawy budżetowej na rok 2001 oraz ustawą z dnia 8 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną oraz ustawy – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 122, poz. 1312) w sprawie utrzymania do 31 grudnia 2001 r. szkół i placówek artystycznych w gestii ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego w załączniku 11 w tabeli "Zatrudnienie i wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych w 2001 r. – osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń", część 24 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, został zwiększony limit w łącznej wysokości 224.357 tys. zł z przeznaczeniem na wynagrodzenia – 206.918 tys. zł (w tym podwyżki dla osób nie będących nauczycielami) oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne – 17.439 tys. zł, z tego:

- dział 801 – oświata i wychowanie – 214.504 tys. zł (w tym wynagrodzenia z podwyżkami – 197.805 tys. zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne – 16.699 tys. zł),
- dział 854 – edukacyjna opieka wychowawcza – 9.853 tys. zł (w tym wynagrodzenia z podwyżkami – 9.113 tys. zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne – 740 tys. zł),

Jednocześnie w załączniku 11 w tabeli "Zatrudnienie i wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych w 2001 r. – ogółem" w części 83 – Rezerwy celowe, dział 758 – Różne rozliczenia, środki ujęte w kolumnie 4 – Wynagrodzenia wraz z podwyżkami, uległy zmniejszeniu o kwotę 228.404 tys. zł, wraz z planowanym zatrudnieniem – 11.506 etatów.

Różnica pomiędzy limitem wynagrodzeń w szkolnictwie artystycznym o który została zmniejszona część 83 – Rezerwy celowe a limitem o który została zwiększona część 24 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, wynika z przekazania, na zasadzie porozumienia, w roku 2000 przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego szkół artystycznych do prowadzenia przez 5 jednostek samorządu terytorialnego.

Ulega zmniejszeniu zatrudnienie z uwagi na to, że przeniesiono z rezerwy celowej wynagrodzenia dla osób nie objętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń, dla których nie ustala się limitów zatrudnienia.

7. Finansowanie deficytu budżetowego w 2001 r.*

Wysokość deficytu budżetowego w 2001 r. ulega zmniejszeniu do poziomu 20 539,5 mln zł. W związku z tym dokonano zmian struktury finansowania deficytu budżetowego, i dodatkowo uwzględniono korekty związane z przewidywanym wykonaniem 2000 r. i założeniami dotyczącymi 2001 r.

1. Aktualne przewidywane wykonanie ustawy za rok 2000 zawiera zmiany dotyczące głównie:

- wpływów ze sprzedaży spw (większa sprzedaż obligacji hurtowych o stałym oprocentowaniu, mniejsza obligacji o zmiennym oprocentowaniu i detalicznych),
- pożyczek udzielonych (mniejsze pożyczki dla Kas Chorych) oraz środków przechodzących z 2000 r. z tytułu kredytów EBI na likwidację skutków powodzi,
- poziomu środków przechodzących na rok 2001.

2. Modyfikacje w finansowaniu deficytu ze źródeł krajowych i zagranicznych w 2001 r. wynikają głównie ze zmniejszenia deficytu budżetowego i zmian prognoz stóp procentowych oraz kursów walutowych na rynkach finansowych.

Obniżenie deficytu budżetowego jest główną przyczyną pozwalającą założyć zmniejszenie dokonanie operacji obniżających poziom długu (znalazło to wyraz w ujemnym saldzie pozostałych przychodów i rozchodów). Operacje te związane z realizacją „Strategii Zarządzania Długiem Sektora Finansów Publicznych w latach 2001-2003” dotyczyć będą przedterminowego wykupu, odkupu bądź zabezpieczenia środków na wykupy długu, co ograniczy konieczność ich pełnego rolowania. W przypadku niekorzystnej sytuacji na

* Łączne zestawienie przedstawiono w załączniku 3.

rynku finansowym możliwe jest również alternatywne zmniejszenie sprzedaży papierów skarbowych na przetargach.

Obniżenie prognozy kształtowania się stóp procentowych na rynkach zagranicznych powoduje spadek kosztów obsługi. Obniżenie prognozy kształtowania się stóp procentowych na rynku krajowym powoduje w 2001 r. przede wszystkim wzrost przychodów ze sprzedaży papierów skarbowych o stałym oprocentowaniu (i w konsekwencji zmniejszenie ich kosztów obsługi w następnych latach). Pozostałe modyfikacje dotyczą głównie:

- przychodów ze sprzedaży obligacji hurtowych – uwzględnione zostały wyniki przetargów obligacji o stałym oprocentowaniu w styczniu i zakładana struktura sprzedaży w 2001 r.,
- przychodów i rozchodów z tytułu sprzedaży bonów skarbowych (bez zmiany salda na koniec roku),
- przychodów w tytule pożyczki udzielone – w stosunku do projektu ustawy na rok 2001 nie zostały uwzględnione przychody ze zwrotu pożyczki otrzymanej przez Kasy Chorych.

Wpływ wyżej wymienionych elementów na strukturę finansowania jest następujący:

- ujemne saldo finansowania zagranicznego wzrosło z 1 805 mln zł do 1 823 mln zł,
- saldo finansowania ze źródeł krajowych zmieniło się z 23 552 mln zł na 22 362 mln zł.

8. Deficyt ekonomiczny sektora publicznego

Prognoza deficytu sektora finansów publicznych (w ujęciu kasowym) oraz deficytu ekonomicznego zamieszczona w uzasadnieniu do ustawy budżetowej na 2001 r. przygotowana była w oparciu o aktualne dane makroekonomiczne opisujące stan gospodarki Polski oraz o zaproponowane przez rząd nowe rozwiązania gospodarcze i prawne. Wyniki gospodarcze w III i IV kwartale 2000 r. oraz zmiany pozostałych uwarunkowań, które nastąpiły od czasu

przedłożenia projektu budżetu w dniu 15 listopada 2000 r. spowodowały zmianę w oszacowaniu deficytu sektora finansów publicznych.

Najważniejsze różnice w szacunku deficytu ekonomicznego w 2001 r. są rezultatem zmian prognozy dochodów budżetu państwa i jej struktury oraz wydatków budżetu. W odniesieniu do projektu budżetu państwa na rok 2001 planowane dochody obniżyły się o 2,6 mld zł. Jednocześnie, w związku z rozstrzygnięciami dotyczącymi koncesji na telefonię UMTS, w planie dochodów budżetu państwa na 2001 r. ujęto kwotę dochodów z tego tytułu w wysokości 3,1 mld zł, która kompensuje ubytek dochodów z innych tytułów. Ponadto dokonano ograniczenia wydatków budżetu państwa o 0,7 mld zł. W wyniku powyższych zmian planowany deficyt budżetu został obniżony o 1,2 mld zł w stosunku do projektu.

Ze względu na przyjętą definicję deficytu ekonomicznego, jako miary wpływu operacji sektora finansów publicznych na poziom oszczędności w gospodarce, deficyt ekonomiczny został powiększony o kwotę dochodów ze sprzedaży koncesji UMTS.

Dodatni wynik sektora ochrony zdrowia został zmniejszony o uprzednio planowaną nadwyżkę Kas Chorych w kwocie 0,2 mld zł, co wiąże się z przewidywanym odroczeniem przypadających na lata 2001 i 2002 spłat kredytów zaciągniętych w budżecie państwa. W związku z tym dokonano odpowiednich zmian wyniku 2002 i 2003 r. zakładając zrównoważenie bilansu sektora ochrony zdrowia w 2001 r. i osiągnięcie nadwyżki 0,4 mld zł w 2003 r.

Prognozowany deficyt sektora samorządowego na 2001 r. uległ zmniejszeniu z kwoty 3,9 mld zł do 3,1 mld zł. Został on ustalony przy uwzględnieniu kształtowania się relacji kwot deficytu wykonanego do planowanego w latach 1995 - 1999 i wykonania deficytu za 3 kwartały 2000 r. W omawianych okresach relacje te kształtowały się na poziomie znacząco niższym niż plany poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie deficytu. Nowy szacunek uwzględnia także, między innymi, zwiększenie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań z zakresu oświaty i wychowania o około 0,4 mld zł. Powyższe zmiany skutkują obniżeniem deficytu sektora samorządowego o 0,1 % PKB w 2001 r. Analogicznych zmian dokonano w odniesieniu do deficytu samorządów w latach 2002, 2003.

Deficyt funduszy uległ obniżeniu z kwoty 0,2 mld zł do kwoty 0,1 mld zł. Było to spowodowane zmianą planu finansowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, obejmującą zasadniczo wzrost dochodów z tytułu zwiększonej z 0,06% do 0,08% podstawy wymiaru składki.

Po uwzględnieniu aktualnych szacunków, w tym PKB, oraz zmian wprowadzanych autopoprawką, poziom deficytu ekonomicznego 2001 r. wzrasta do kwoty 14,2 mld zł, tj. 1,8 % PKB. Oznacza to wzrost relacji deficytu ekonomicznego sektora publicznego o ok. 0,2% PKB w stosunku do poziomu oszacowanego w projekcie ustawy budżetowej na 2001 r. z dnia 15 listopada 2000 r. Wzrost poziomu deficytu jest zasadniczo rezultatem korekty oceny przebiegu procesów gospodarczych w 2000 r. i 2001 r., wynikającym z obniżenia poziomu aktywności gospodarczej w III i IV kwartale 2000 r., zmiany struktury dochodów budżetu państwa i poziomu wydatków budżetu. Należy jednak podkreślić, że pomimo pogorszenia się prognoz makroekonomicznych, utrzymana zostaje tendencja szybkiego spadku poziomu deficytu ekonomicznego w 2001 r. o 0,9 % PKB w odniesieniu do 2000 r.* oraz przewidywane jest osiągnięcie nadwyżki ekonomicznej sektora w 2003 r.

* Korekta szacunku deficytu sektora w 2000 r. uwzględnia:

- wzrost deficytu sektora samorządowego o 0,6 mld zł, co uwzględnia przyrost zobowiązań jednostek samorządu wynikających z Karty Nauczyciela,
- podwyższenie deficytu ekonomicznego o 0,4 mld zł związane z faktem, że wpłaty ze środka specjalnego Ministra Skarbu Państwa, zarejestrowane w 2000 r. zgodnie z prawem budżetowym jako dochody budżetu, są w istocie środkami pochodzącymi z prywatyzacji (dodatkowa pozycja w tabeli "Korekta wpłat ze środka specjalnego MSP").

Aktualny szacunek poziomu deficytu ekonomicznego finansów publicznych w latach 1998-2003 przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	1998	1999	2000	2001	2002	2003
			PW	Prognoza		
	w mld zł					
1	2	3	4	5	6	7
Wynik budżetu państwa	-13,2	-12,5	-15,4	-20,5	-15,3	-8,4
Wynik jednostek samorządu terytorialnego	-1,4	-1,0	-3,3	-3,1	-3,5	-4,0
Wynik sektora ochrony zdrowia	-3,3	-0,8	-0,9	0,0	0,0	0,4
Wynik funduszy	0,3	-6,1	-3,7	-0,1	0,2	0,2
Wynik pozostałych elementów	-0,1	0,4	0,5	0,7	0,7	0,7
Rekompensaty			-3,4	-2,5	-3,0	-3,2
II filar		3,1	7,6	14,4	11,9	12,8
- Dotacja do FUS z tytułu przekazania składek bieżących do OFE		3,1	7,6	10,9	11,9	12,8
- Dotacja do FUS z tytułu przekazania składek zaległych do OFE				3,5		
Fundusz Rezerwy Demograficznej					2,6	2,9
Dochody budżetu państwa z UMTS				-3,1		
Korekta wpłat ze środka specjalnego MSP			-0,4			
Deficyt ekonomiczny	-17,7	-16,9	-19,0	-14,2	-6,4	1,4
	w % PKB					
Wynik budżetu państwa	-2,4	-2,0	-2,2	-2,6	-1,8	-0,9
Wynik jednostek samorządu terytorialnego	-0,3	-0,2	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4
Wynik sektora ochrony zdrowia	-0,6	-0,1	-0,1	0,0	0,1	0,0
Wynik funduszy	0,1	-1,0	-0,5	0,0	0,0	0,0
Wynik pozostałych elementów	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Rekompensaty			-0,5	-0,3	-0,3	-0,3
II filar		0,5	1,1	1,8	1,4	1,3
Fundusz Rezerwy Demograficznej					0,3	0,3
Dochody budżetu państwa z UMTS				-0,4		
Korekta wpłat ze środka specjalnego MSP			-0,1			
Deficyt ekonomiczny	-3,2	-2,7	-2,7	-1,8	-0,7	0,1

9. Zmiany w tekście projektu ustawy budżetowej

1. Zmienione zostały kwoty dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów budżetu państwa, a także limity przyrostu zadłużenia na dzień 31 grudnia 2001 r. z tytułu zaciągniętych kredytów i uzyskanych pożyczek zagranicznych oraz z tytułu emisji skarbowych papierów wartościowych na rynki zagraniczne; zmiany w tym zakresie zawarto w pkt 1, 2, 3 i 4 autopoprawki.
2. Ustalono ponownie kwotę rezerwy celowej dla państwowych jednostek budżetowych, przeznaczonej na zwiększenie wynagrodzeń, o których mowa w art. 15 ust. 2 pkt 2 projektu ustawy budżetowej na rok 2001; regulacje w tym zakresie zawarto w pkt 5 autopoprawki.
3. Zmieniono kwotę dotacji przedmiotowej przeznaczonej na dopłaty do krajowych przewozów pasażerskich, o których mowa w art. 19 pkt 1 projektu ustawy budżetowej na rok 2001; regulacje w tym zakresie zawarto w pkt 6 autopoprawki.
4. W związku ze zmianą założeń makroekonomicznych na 2001 rok zmienione zostały wskaźniki, o których mowa w art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podano nowe wskaźniki stanowiące podstawę do ustalenia wysokości waloryzacji emerytur i rent oraz określono prognozowane przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w 2001 r. ; zmiany w tym zakresie zawarto w pkt 7 i 8 autopoprawki.
5. Zmieniona została kwota wydatków związanych z budową, modernizacją, utrzymaniem oraz ochroną dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych a także zarządzaniem nimi, regulacje w tym zakresie ujęte zostały w pkt 9 autopoprawki.
6. Ustalono ponownie niektóre wydatki budżetowe przeznaczone na realizację programu reformy górnictwa węgla kamiennego; zmiany w tym zakresie zawarto w pkt 10 autopoprawki.
7. Uległa zmianie kwota wpłat gmin przeznaczona na zwiększenie części podstawowej subwencji ogólnej, której wysokość należy określić w ustawie

budżetowej, stosownie do postanowień art. 23 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2001; zmiany w tym zakresie zawarto w pkt 11 autopoprawki.

8. Stosownie do postanowień art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego ustalono limity wydatków na finansowanie zadań objętych programem wsparcia, o którym mowa wymienionym wyżej artykule oraz wprowadzono przepis umożliwiający zwiększenie dotacji dla Funduszu Pracy; regulację w tym zakresie zawarto w pkt 12 autopoprawki.